

1. Ainevaldkond „Võõrkeeled”

1.1. Valdkonna pädevus

Valdkonna pädevus on suutlikkus mõista ja tõlgendada võõrkeeles esitatut, suhelda eesmärgipäraselt nii kõnes kui ka kirjas, järgides vastavaid kultuuritavasid; mõista ja väärtustada erinevaid kultuure, oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi.

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab autentses teiskeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) on võimeline osalema erinevates võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid emakeelest erinevas keeles ning on konkurentsivõimeline tulevases tööelus;
- 3) tunneb erinevaid keeli kõnelevaid rahvaid ja nende kultuure;
- 4) mõistab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab neid;
- 5) omandab edasiseks õppimiseks vajalikud oskused, mis tõstavad enesekindlust võõrkeelte õppimisel ja võõrkeeltes suhtlemisel.

1.2. Ainevaldkonna kirjeldus

Võõrkeeled avardavad inimese tunnetusvõimalusi ning suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma, arendavad erinevate keeleliste ja mittekeeleliste vahenditega süsteemset mõtlemist ning eneseväljendusvõimalusi. Võõrkeeled arendavad kultuuriteadlikku suhtlusvõimet, andes teadmisi eri maade ja erinevaid keeli kõnelevate rahvaste kohta.

Ainevaldkonda kuuluvate võõrkeelte õppe kirjeldus on üles ehitatud, lähtudes keeleoskustasemete kirjeldustest Euroopa keeleõppe raamdokumendis (edaspidi *raamdokument*). Kõigi võõrkeelte (k.a eesti keel teise keelena) õpitulemusi on raamdokumendile toetudes kirjeldatud ühtsetel alustel.

Õpitulemused erinevates osaoskustes esitatakse keeleoskustasemete tabelis punktis 5.

Raamdokumendi ja Euroopa keelemapi põhimõtete rakendamine õppes võimaldab motiveerida õpilasi õppima võõrkeeli, arvestada õppija ealist ning individuaalset eripära, suunata erineva edasijõudmisega õpilasi seadma endale jõukohaseid õpieesmärke ning anda õpilastele objektiivset tagasisidet saavutatud kohta. Kõik see toetab õpimotivatsiooni püsimist ning iseseisva õppija kujunemist.

Nüüdisaegne keeleõpe on allutatud kommunikatiivsetele vajadustele, lähtutakse õppijast ja tema suhtluseesmärkidest. Keeleõppes on oluline eelkõige keele kasutamise oskus, mitte pelgalt keele struktuuri tundmine. Keeleline korrektsus kujuneb õppijal pikaajalise töö tulemusena.

Võõrkeeleõpe nõuab avatud ning paindlikku meetodilist käsitust, mis võimaldab õpet kohandada õppija vajaduste järgi.

Õppijakeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õppija aktiivne osalus õppes, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning õpistrateegiate kujundamine;
- 2) keeleõppes kasutatava materjali sisu vastavus õppija huvidele;
- 3) erinevate aktiivõppevormide (sh paaris- ja rühmatöö) kasutamine;
- 4) õpetaja rolli muutumine teadmiste vahendajast õpilase koostööpartneriks ja nõustajaks teadmiste omandamise protsessis;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine lähtuvalt õppija eesmärkidest ning vajadustest.

2. Inglise keel

2.1. Üldalused

2.1.1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli inglise keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab iseseisva keelekasutaja taseme, mis võimaldab selles keeles igapäevastes situatsioonides suhelda ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid originaaltekste;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ja nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) omandab oskuse edaspidi õppida võõrkeeli ning pidevalt täiendada oma keeleoskust;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

2.1.2. Õppeaine kirjeldus

A-võõrkeel on enamikule õpilastest esimene kokkupuude teise keele ja kultuuriga, mistõttu üks inglise keele õppe olulisemaid ülesandeid on äratada õpilastes huvi teiste keelte ja kultuuride vastu ning tekitada võõrkeele õppeks motivatsiooni.

Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine on pikaajalist pingutust nõudev tegevus, mis eeldab õppija aktiivset osalust.

A-võõrkeele õppimisel saadud õpioskused on aluseks järgmiste võõrkeelte omandamiseks.

Õppija keeleoskuse arengut toetab ka lõimitud aine- ja keeleõpe.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel.

Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks.

Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde.

Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamine, lugemine, rääkimine, kirjutamine) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujundatakse suhtluspädevust. Põhikoolis on teemade käsitlemisel lähtepunktiks „Mina ja minu lähiümbros“.

Kõigis kooliastmetes ja klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse vastava kooliastme õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest.

Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Oluline on ka õpioskuste arendamine, sealhulgas oskus seada endale õpieesmärke ja analüüsida oma õpitulemusi, kasutades nt Euroopa keelemappi või õpimappi.

Kõigis kooliastmes on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse üha enam tegema

eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keeleteaduse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Võõrkeeletõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ning lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õpitava võõrkeelega tihedama kontakti loomiseks, suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Selleks sobivad erinevad ülesanded: iseseisev lugemine, teabe otsimine eri allikatest, projektitööd, kus õpilased töötavad õpetaja juhendamisel koos, kasutades kõiki osaoskusi. Õpilaste motiveerimiseks on soovitatav aidata neil leida kirjasõpru, korraldada õppereise ja õpilasvahetust ning kutsuda keeletundi õpitavat keelt emakeelena kõnelejaid.

Kõigis kooliastmes on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeletõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu.

Õppimist toetab kujundav hindamine, igal õppeperioodil antakse õppijale tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustatakse ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse normaalse keeletõppe osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keeleteadust korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid.

2.2. I kooliaste

2.2.1. Õpitulemused

Inglise keele keeleteaduse tase on 3.klassi lõpus määratud põhikooli riiklikus õppekavas järgmiselt:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Inglise keel	A 1.2	A 1.1	A 1.2	A 1.1

I kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

3. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpituid väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt väga lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maast ja kultuurist;
- 5) suhtub positiivselt võõrkeele õppimisesse;
- 6) kasutab esmaseid õpioskusi (kordamist, seostamist) võõrkeele õppimiseks;
- 7) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.

2.2.2. Õppesisu ja õpitulemused klassiti

3. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: enese ja kaaslaste tutvustus, viisakusreeglid, koostöö ja teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümborus: pereliikmete tutvustus, kodu asukoht.

Kodukoht Eesti: riik, pealinn, rahvused; aastaajad, kodukoha kirjeldus.

Riigid ja nende kultuur: õpitavat keelt kõneleva riigi (Inglismaa) pealinn, asukoht, sümboolika.

Igapäeva elu. Õppimine ja töö: lihtsad tegevused kodus ja koolis ning nende tegevustega seotud vahendid.

Vaba aeg: lemmiktegevused ja eelistused.

Õppetegevused

3. klassis on oluline mängulisus, suur kaal on salmidel ja lauludel. Rõhk on kuulamisel ja rääkimisel. Omandatakse esmane sõnavara. Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis. Õpitakse eristama võõrkeele häälikuid. Peamise õpistrateegiana kasutatakse õpitu kordamist ja seostamist. Tunnis juhitakse õpilasi töötama nii paaris kui ka rühmas.

Osaoskuste õpetamiseks ja arendamiseks kasutatakse mitmekesiseid eakohaseid töövõtteid: teatud sõnale või fraasile reageerimine (käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine); loetellu sobimatu sõna äratundmine; kuuldu põhjal pildi täiendamine; tähelepanelikku kuulamist nõudvate mängude mängimine; laulude ja luuletuste kuulamine ning nende põhjal ülesande täitmine (ridade järjestamine, riimuvate sõnade leidmine jne); dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine; häälega eakohaste tekstide lugemine; rääkimine pildi alusel; ärakirja tegemine ja mudeli järgi kirjutamine.

Õpetaja abiga õpitakse püstitama lähemaid ja kaugemaid realistlikke eesmärke (nt õpilase individuaalne eesmärk osaoskuste arendamisel või teemasisene või grupile seatud eesmärk). Enesehindamisoskuse arendamisel rakendatakse lühikokkuvõtteid tunni ja/või teema lõpus ning vestlusi, mis suunavad õpilasi oma ja teiste töid analüüsima.

Üldpädevuste kujundamine toimub õpetaja suunamisel läbi klassi tööreeglite, rühmatööde, rollimängude ja erinevate tööülesannete, et õpilane õpiks mõistma oma vastutust talle antud ülesandes.

Igal õppeveerandil saab õpilane tagasisidet kas suulise või kirjaliku sõnalise hinnangu või hinde vormis kõigi osaoskuste kohta.

Lõiming

Võõrkeelel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeele õpetamine haakub eeskätt läbi alustekstide loodusõpetuse, muusika ja inimeseõpetusega.

Õpitulemused

3. klassi lõpetaja:

1. räägib õpitud sõnavara piires kodust, perekonnast, sõbrast ja endast, kodukohast, Eestimaast, õppimisest ja ametitest ning harrastustest;

2. tutvustab ennast ja oma kaaslast, räägib ühistegevustest sõpradega;

3. vestleb kaaslasega õpitud teemadel ja õpitud sõnavara piires, kasutades lihtsaid lauseid; 4. jätkab jutustust;
5. loeb õigeintonatsiooni, rõhujarütmiga õpituddialooge, lühijutte ja luuletusi;
6. saab aru kirjalikest lühitõõjuhenditest;
7. saab aru tuttava sõnavaraga lühitekstidest;
8. lõpetab juhendamisel lauseid ja fraase;
9. ütleb numbreid 1–100;
10. kirjutab õigesti harjutuste, mõistatuste, ristsõnade jt ülesannete lahendamiseks vajalikke sõnu

2.3. II kooliaste

2.3.1. Õpitulemused

Inglise keele keeleoskuse tase on 6.klassi lõpus määratud põhikooli riiklikus õppekavas järgmiselt:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Inglise keel	A 2.2	A 2.2	A 2.2	A 2.2

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 2) mõistab olulist õpitud temaatika piirides;
- 3) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 4) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena kõnelejaga;
- 5) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 6) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslase ja õpetajaga oma saavutusi.

2.3.2. Õppesisu ja õpitulemused klassiti

4. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: enese ja kaaslase tutvustus, sõprussuhted, ühised tegevused, viisakas käitumine.

Kodu ja lähiümbus: pere, kodu asukoht, oma toa kirjeldus, igapäevased kodused tööd ja tegemised.

Kodukoht Eesti: aastaajad, linnad, tähtpäevad, elu maal.

Riigid ja nende kultuur: naaberriikide asukohad, pealinnad, erinevad keeled ja rahvused.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: kodused toimingud, söögikorrad, arsti juures käimine, abi küsimine, turvaline liiklemine, kool.

Vaba aeg: oma päeva ja nädala tegevused, mängud, erinevad võistlused.

Õppetegevused

4. klassis julgustab õpetaja õpilast võõrkeeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjalike tööde mahtu.

Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval muutuvad tähtsaks ka lugemis- ja kirjutamisoskus, sh õigekirjaoskuse arendamine. Jätkub põhisõnavara laiendamine õppesisu, õpetajate korralduste ja tööülesannete kaudu.

Õpilasi juhatakse iseseisvalt lugema ning õpetaja suunamisel arendatakse õpilase teksti mõistmise oskust läbi suulise kõne ja eakohaste lühitekstide.

Tekstidest arusaamise õpetamiseks ja kontrollimiseks kasutatakse lühi-, valik- ja õige/vale vastustega küsimusi, samuti ennustavat lugemist/kuulamist. Suulist suhtlemisoskust arendatakse erineva sisuga paaris- ja rühmatöödega, sh mängude ja rollimängudega igapäevaste praktiliste situatsioonide ja õppija isiklike kogemuste teemal.

Vaba keelekasutust veel ei ole, omavaheline suhtlus töörühmas on valdavalt emakeelne, kuid õpilasi suunatakse üha rohkem kasutama võõrkeelt.

Kirjutamisoskuse arendamisel kasutatakse sõnamänge, mudelkirjutamist, järjestusülesandeid (sõnad lauseteks, laused/lõigud tekstiks). Pööratakse tähelepanu lausele, tekstid on lühikesed ja kirjeldavad. Jätkuvalt pööratakse tähelepanu kirjaliku teksti paigutusele ja vormistamisele.

Õpetaja suunab õpilasi kasutama eakohaseid sõnastikke (piltsõnastik, õpiku sõnastik) nii sõna tähenduse kui ka õigekirja kontrollimiseks.

Õpetaja abiga õpitakse püstitama lähemaid ja kaugemaid realistlikke eesmärke (nt õpilase individuaalne eesmärk osaoskuste arendamisel või teemasisene või grupile seatud eesmärk).

Enesehindamisoskuse arendamisel rakendatakse lühikokkuvõtteid tunni ja/või teema lõpus ning vestlusi, mis suunavad õpilasi oma ja teiste töid analüüsima.

Üldpädevuste kujundamine toimub õpetaja suunamisel läbi klassi tööreeglite, rühmatööde, rollimängude ja erinevate tööülesannete, et õpilane õpiks mõistma oma vastutust talle antud ülesandes.

Lõiming

Võõrkeelel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleeõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeele õpetamine haakub eeskätt läbi alustekstide loodusõpetuse, muusika ja inimeseõpetusega.

Õpitulemused

4. klassi lõpetaja:

1. oskab tervitada, hüvasti jätta, tänada;
2. kirjeldab ja tutvustab nii suuliselt kui kirjalikult lihtsal viisil (lihtsate sidesõnadega seotud lihtfraasid ja –laused) ennast ja teist inimest, kodu ja kodumbrust, Eestit, elutingimusi ja igapäevatoiminguid, õpitud riike, kooli ja õppimist;
3. edastab suures osas mõistetavalt väga lühikesi ettevalmistatud teateid õpitud teemadel;
4. loeb ette väga lühikest õpitut sõnumit;
5. esitab peast väga lihtsat päheõpitud luuletust;
6. mõistab selgelt ja aeglaselt häälstatud fraase ja väljendeid, mis seostuvad esmase isiku- ja pereteabega, sisseostudega, liiklemisega, kodukohaga, kooliga jt õpitud teemadega;
7. mõistab väga lühikesi, lihtsaid ja selgelt esitatud juhiseid;
8. koostab lühikese ja lihtsa meilisõnumi;
9. mõistab igapäevaseid silte avalikes kohtades: tänaval, koolis jm;

10. mõistab lihtsaid juhiseid igapäevaste seadmete kasutamiseks (mobiiltelefon, elektroonikaseadmed jms), kasutades mõistmiseks sõnaraamatut;
11. oskab teha lihtsamaid oste, sõnastada oma soove ja küsida hinda.

5. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: iseloom ja välimus, enesetunne ja tervis, viisakas käitumine, suhted sõprade ja lähikondsetega.

Kodu ja lähiümbros: kodu ja koduümbros, minu kohustused.

Kodukoht Eesti: Eesti tähtpäevad, loodus, ilm, käitumine looduses.

Riigid ja nende kultuur: õpitavat keelt kõnelevate riikide (the United States, Australia, Wales, Scotland, England) sümboolika, suuremad linnad, loodus.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: kodused toimingud, hügieeniharjumused, tee küsimine ja juhatamine, poeskäik, koolipäev, õppeained.

Vaba aeg: hobid, mängud, küpsetamine (retseptide lugemine), rütmisalmid, vabaaja veetmise võimalused.

Õppetegevused

5. klassis julgustab õpetaja õpilast võõrkeeles suhtlema, suurendades suulise suhtluse kõrval järjepidevalt kirjalike tööde mahtu.

Võrdselt tähtsaks saavad nii kuulamis-, rääkimis- kui ka lugemisoskus. Kirjutamisoskuses arendatakse õigekirja kõrval süstemaatilisel ka loovust. Jätkub põhisõnavara kiire laiendamine, õpilasi juhatakse iseseisvalt lugema. Oluline on arendada teksti mõistmise oskust. Suulist suhtlemisoskust arendatakse erineva sisuga dialoogide esitamisega ning rollimängudega. Kirjutamisel on oluline tekstilooimeoskuse arendamine. Teemasid käsitledes pööratakse erinevate osaoskuste kaudu tähelepanu teiste kultuuride tundmaõppimisele. Õpilasi harjutatakse kasutama sõnaraamatuid.

Osaoskuste arendamisel rakendatakse eri liiki eakohaseid tekste (kuulamine, lugemine), loetakse ka iseseisvalt lühikesi adapteeritud tekste, lahendatakse ülesandeid kuuldu ja loetu põhjal (nt tabeli täitmine, pildi täiendamine jne), kirjutatakse eri liiki etteütlist, ülekaalus on mudelkirjutamine (sõnumid, postkaardid, lühikirjad), tekstilooime arendamiseks kasutatakse järjestusharjutusi (nt sõnad lauseteks, laused/ lõigud tekstiks), tehakse lühiettekandeid (hobide tutvustamine, lemmikloomad, võõrkeelse lasteraamatu tutvustus jne) ning õpetaja suunab õpilasi järjepidevalt kasutama õppesõnastikke.

Lõiming

Võõrkeelel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeele õpetamine haakub eeskätt läbi alustekstide loodusõpetuse, geograafia, ajaloo, kunsti, muusika ja inimeseõpetusega.

Õppetulemused

5. klassi lõpetaja:

1. kirjeldab nii suuliselt kui kirjalikult lihtsal viisil (lihtsate sidesõnadega seotud lihtfraasid ja –laused) pereliikmeid ja nende ameteid, elu linnas ja maal;
2. edastab keskendunud kuulajale mõistetavalt väga lühikesi ettevalmistatud teateid õpitud teemadel;

3. vastab lihtsatele esinemisjärgsetele küsimustele, kui vajadusel küsimust korratakse või aidatakse vastust sõnastada;
4. mõistab selgelt ja aeglaselt hääldatud kõnet mis seostuvad õpitud teemadega ja mida vajadusel korratakse;
5. mõistab lühikesi (mitmelauselisi) lihtsaid ja selgelt esitatud juhiseid, vajadusel korduvkuulamisel;
6. koostab lühikese ja lihtsa isikliku kirja;
7. vestlemisel on võimeline vahetama lühikesi lauseid, kuid mõistmisraskuste tõttu ei suuda enamasti vestlust ülal hoida;
8. mõistab lihtsaid juhiseid igapäevaste seadmete kasutamiseks (mobiiltelefon, elektroonikaseadmed jms);
9. oskab ostmisel ja teenuste pakkumisel küsida ja vastu võtta infot kaupade koguste, suuruste ja hindade kohta;
10. küsib infot ühissõidukite kohta (bussid, rongid, lennukid jms)

6. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: sõprussuhted, hoolivus, iseloom, välimus, viisakas käitumine.

Kodu ja lähiümbros: pereliikmete ametid, igapäevased kodused tööd ja tegemised (meisterdamine, ostlemine), kodupaiga kirjeldus.

Kodukoht Eesti: Eesti asukoht, sümbolika, tähtpäevad, loodus ("Teeme Ära" talgupäev).

Riigid ja nende kultuur: õpitavat keelt kõneleva riigi (Scotland, England) vaatamisväärsused, loodus, tähtpäevad.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tuleviku planeerimine, stress, kool ja klass, turvaline liiklemine.

Vaba aeg: lemmikloomad, erinevad vaba aja veetmise viisid (muusika, lugemine, rulluisutamine, reisimine jne).

Õppetegevused

Kompleksselt arendatakse kõiki osaoskusi (kuulamine, rääkimine, lugemine kirjutamine). Süvendatakse iseseisva õppimise oskust. Õpitakse tundma erinevaid õpistrateegiaid, mis aitavad edaspidi iseseisvalt töötada. Teemasid käsitledes pööratakse erinevate osaoskuste kaudu tähelepanu teiste kultuuride tundmaõppimisele ning kõrvutamisele oma kultuuriga. Järjepidevalt suunatakse õpilasi hankima infot sõnaraamatutest ja internetist.

Õpetamise meetoditest rakendatakse eakohaste tekstide kuulamist ja lugemist, tekstidest nõutava info leidmist, pealkirjastamist, plaanide ning lihtsate tabelite ja jooniste lugemist, küsimuste esitamist ja nendele vastamist, repliikide järjestamist dialoogiks, oma arvamuse avaldamist, rollimänge, paaris- ja rühmatööd, pildi kirjeldamist, häälimise järgi kirjutamist, lihtsa kirja koostamist, ankeedi täitmist, eri liiki etteütlust, erinevaid grammatikatekste jne.

Lõiming

Võõrkeelel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeele õpetamine haakub eeskätt läbi alustekstide loodusõpetuse, geograafia, ajaloo, tehnoloogia, bioloogia, kunsti, muusika ning inimese- ja ühiskonnaõpetusega.

Õpitulemused

6. klassi lõpetaja:

1. kirjeldab ja tutvustab nii suuliselt kui kirjalikult seotud lausetega (lihtsate sidesõnadega seotud lihtfraasid ja –laused) ennast ja teist inimest, kodu ja kodumbrust, perekonda, Eestit, elutingimusi ja igapäevatoiminguid, õpitud riike, kooli ja õppimist;
2. sõnastab lihtsal viisil (lihtsate sidesõnadega seotud lihtfraasid ja –laused), mis meeldib ja mis mitte;
3. edastab mõistetavalt väga lühikesi ettevalmistatud teateid õpitud teemadel;
4. tuleb toime väheste esinemisjärgsete küsimustega;
5. mõistab selget ja aeglast seotud kõnet;
6. mõistab lühikesi (mitmelauselisi) lihtsaid ja selgelt esitatud juhiseid;
7. suudab osaleda lühivestlusel, kui kontekst on tuttav;
8. koostab lühikese ja lihtsa teadeande;
9. suudab leida vajalikku teavet reklaamidest, brošüüridest, menüüst, ajagraafikutest jms;
10. mõistab lihtsas keeles esitatud ohutusnõudeid;
11. oskab infotelefonilt (nt reisibüroo)küsida kõike vajalikku, kui tegu on lihtsat üldinfoga.

2.4. III kooliaste

2.4.1. Õpitulemused

Inglise keele keeleoskuse tase on põhikooli lõpus määratud põhikooli riiklikus õppekavas järgmiselt:

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Inglise keel	B 1.2	B 1.2	B 1.2	B 1.2

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Põhikooli lõpetaja:

- 1) mõistab endale tuttavatel teemal kõike olulist;
- 2) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 3) oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemal;
- 4) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;
- 5) tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelsest eakohast kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
- 6) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades ja õppeainetes;
- 7) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

2.4.2. Õppesisu ja õpitulemused klassiti

7. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: võimed, tugevused ja nõrkused; viisakusreeglid, teistega arvestamine.

Kodu ja lähiümbrus: perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti: loodus ja looduskaitse (sh loodusnähtused ja -katastroofid).

Riigid ja nende kultuur: Inglismaa ja Iirimaa (asukoht, pealinn, rahvus, keel, vaatamisväärsused, sümbolika).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tervislik eluviis ja toitumine, turvalisus; õpioskused ja harjumused (nt tervis ja ohutus; elukestev õpe ja karjääri planeerimine).

Vaba aeg: kultuuriline mitmekesisus, kirjandus, teater, film, sport, erinevad meediavahendid ja reklaam.

Õppetegevused

Kuulamisoskuse arendamiseks vaadatakse filme, kuulatakse CDsid, klassikaaslaste ettekanded.

Kuuldud ja loetud tekstidest arusaamise kontrollimiseks kasutatakse eri tüüpi küsimusi (nii suuliselt kui kirjalikult - lühi-, valik-, õige/vale vastustega küsimused).

Lugemisel pööratakse tähelepanu erinevate lugemistehnikate kasutamisele.

Esitluste ja ettekannete jälgimisel kasutavad õpilased hindamismudeleid, mis aitab tähelepanu ülal hoida, kontrollib arusaamist, võimaldab hinnata oma ja teiste saavutusi, avaldada ja põhjendada arvamust.

Suulise suhtlemisoskuse arendamiseks teevad õpilased paaris ja rühmas rollimänge igapäeva teemadel, arvestades kõneetiketireegleid, mis lähtuvad õpitava keele kultuuri eripärast.

Vaba/spontaanset vestlusoskust arendatakse lühiettekannete kuulamisele, filmide vaatamisele ja tekstide lugemisele järgnevates aruteludes, kus esitatakse ja põhjendatakse oma seisukohti.

Õpetaja suunab õpilasi kuulama, vaatama ja lugema vastavalt oma huvidele õpitavas keeles eakohaseid saateid või tekste.

Sõnavara laiendamiseks kasutatakse erinevaid kakskeelseid sõnaraamatuid (nii trükitud kui veebis), seejuures arendatakse oskust valida sõna õige tähendus vastavalt kontekstile.

Arendatakse võimet pidada monoloogi õpitud teemadel. Suuliste lühiettekannete koostamisel kasutatakse eakohaseid infoallikaid.

Kirjaliku väljendusoskuse arendamiseks kasutatakse mitmesuguseid loovtöid (lühikirjandid, isiklikud kirjad ja teated, lühiülevaated õpitud teemadel, jne).

Õpitavat keelt kõnelevate maade ja nende kultuuriga tutvumiseks kasutatakse meedia- ja autentseid audiovisuaalseid materjale, adapteeritud ilukirjandust jms.

Lõiming erinevate ainete vahel toimub eelkõige õpitavat keelt kõnelevate maadega ja nende kultuuriga tutvumise kaudu (ajalugu, geograafia, kirjandus jne), samuti grammatika- ja sõnavaraõpetuses, kõrvutades õpitavate keelte sarnasusi ja erinevusi.

Üldpädevuste kujundamine toimub läbi erinevate tööülesannete nii klassis (individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, ühisarutelud) kui ka väljaspool.

Õpitulemused

7. klassi lõpetaja:

1. Saab kuulnud sõnumist peamiselt aru, mõistab üksikasju kui räägitakse igapäeva teemadel.
2. Loeb ja mõistab lühikest, selge arutluskäiguga eakohast teksti.
3. Suudab osaleda vestluses, kasutades vajadusel vestluspartneri abi.
4. Suudab suuliselt ja kirjalikult kirjeldada sündmusi õpitud teemal.
5. Tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade ja nende kultuuri vastu (nt loeb adapteeritud teksti, vaatab filme).
6. Teadvustab erinevate maade ja kultuuride erinevusi, oskab nendega arvestada.
7. Kasutab kakskeelset sõnaraamatut ja eakohaseid allikaid vajaliku info otsimiseks.
8. Töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas, vajadusel kasutab õpetaja abi.
9. Seab endale õpetaja abiga eesmärged ja koostöös kaaslastega oskab hinnata oma saavutusi.

8. klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: võimed, tugevad ja nõrgad küljed; inimestevahelised suhted, viisakusreeglid ja moraal, koostöö ja teistega arvestamine; kogemused/õnnetused, eelistused, harrastused, seltsielu, ühised tegevused.

Kodu ja lähiümbus: perekondlikud sündmused ja tähtpäevad; kodukoha vaatamisväärsused ja nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti: keskkonnasäästlik ja jätkusuutlik käitumine; Eesti tähtpäevad, kombed, üldrahvalikud üritused.

Riigid ja nende kultuur: õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid ja nende lühiiseloostus, suuremad linnad, vaatamisväärsused (Austraalia, Ameerika Ühendriigid).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: tervislik eluviis ja toitumine, turvalisus; õpioskused ja harjumused, edasiõppimine ning kutsevalik; töökohad, töövestlus, haridus; arvutid ja internet; reeglid kodus ja ühiskonnas, kuritegevus.

Vaba aeg: kultuuriline mitmekesisus; sport, erinevad meedialiigid: televisioon, sotsiaalmeedia, ajakirjandus; meelelahutus ning reklaam; ilukirjandus.

Õppetegevused

Kõnelemisoskuse arendamisel tegeldakse õige intonatsiooni ja häälduse arendamisega, harjutatakse vestlust, sidusa teksti ja oma seisukohtade esitamise oskust ning selleks vajalike strateegiatega (nt esitluse esitamine, jutustamine, monoloog, kõne) ja vahendeid (IKT vahendid). Harjutatakse raamatu, filmi, etenduse jms sisu ning kirjelduse edasi andmist. Mängitakse rolli- ja suhtlusmänge igapäevase suhtluse arendamiseks.

Kirjutamisoskuse arendamisel õpetatakse sõnavara ja keelestruktuuride valdamist läbi aktiivõppe tegevuste ja kirjaliku tekstilooe põhietappide (teksti kirjutamine, kavandamine ja viimistlemine) õpetamise. Kirjutatakse tavapäraseid tüüpkirju endale tuttavatel teemadel (nt isiklikud kirjad, e-kirjad). Koostatakse erinevaid tarbetekste (nt teadaanne, kuulutus). Harjutatakse kokkuvõtte kirjutamist (nt. lühiülevaade sündmusest, isikutest).

8. klassis on tähtsal kohal ka lugemis- ja kuulamisoskuse arendamine. Loetakse lihtsa sõnastusega faktipõhiseid tekste (nt kirjad, veebiväljaanded, kasutusjuhendid). Kultuurierinevuste paremaks mõistmiseks loetakse ja kuulatakse eri liiki eakohaseid tekste.

Loetakse pikemaid tekste ja igapäevatekste (nt ajalehe ja ajakirja artiklid, ilukirjanduslikud tekstid jne), et leida vajalikku teavet tuttavatel teemadel. Infot otsitakse erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (kakskeelsed tõlkesõnaraamatud, entsüklopeediad, internet jne).

Kuulatakse igapäevaelu teemasid puudutavaid tekste tuttavatel teemadel (nt igapäevaeluga seotud juhised, spordireportaažid, intervjuud, ettekanded, raadiosaadete salvestised, telesaated).

Õpetaja abiga seatakse endale õpieesmärke ning hinnatakse oma tulemusi (nt. hindamismudelid, tunnile eesmärkide seadmine koostöös õpilastega, eneseanalüüsi lehed) ja valitakse õpetaja juhendamisel õpistrateegiaid.

Õpilast juhendatakse töötama iseseisvalt, paaris ja rühmas erinevate õppetegevuste käigus.

Läbivaid teemasid ja üldpädevusi arendatakse läbi kõigi tegevuste lõimivalt.

Õpitulemused

8. klassi lõpetaja:

- 1.Mõistab loetut ja kuulnut endale tuttavatel teemadel õpitud temaatika piires;
- 2.Oskab igapäevaväljendeid kasutades kirjeldada kogemusi, sündmusi ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti;
- 3.Oskab koostada lihtsat teksti tuttavatel teemadel ja kasutada võõrkeelseid infoallikaid;
- 4.Tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb eakohast kirjandust, vaatab ja kuulab erinevaid meediakanaleid kasutades IKT vahendeid;
- 5.Kasutab õpitavat keelt igapäevastes suhtlusolukordades, vajadusel kasutab abi, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;
- 6.Kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid vajaliku info otsimiseks;
- 7.Töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8.Seab õpetaja abiga endale õpi-eesmärke ning hindab oma tulemusi ja valib juhendamisel õpistrateegiaid.

9.klass

Õppesisu ja läbivad teemad

Mina ja teised: kuritegevus, koostöö ja teistega arvestamine, sõprus, kiindumine, andestamine, välimuse ja iseloomu kirjeldamine.

Kodu ja lähiümbrus: kodukoha vaatamisväärsused, nende tutvustamine.

Kodukoht Eesti: ajalugu (nõukogudeaeg), tähtpäevad, traditsioonid, ilmastik, loodus, linn Tartu.

Riigid ja nende kultuur: õpitava keele kultuuriruumi kuuluvate riikide inimesed, rahvad ja keeled, nende kultuuride sarnasused ja erinevused (Lääne- ja Põhja-Euroopa riigid).

Igapäevaelu. Õppimine ja töö: turvalisus: ohutus reisides, tervislik eluviis, suhtlemine teeninduses; karjääri planeerimine.

Vaba aeg: muusika- ja filmižanrid, kirjandus, teater, kunst, sport, reklaam, erinevad meediavahendid.

Õppetegevused

9. klassis on õpilane võimeline iseseisvalt arendama oma keeleoskust ehk on võimeline töötama iseseisvalt erinevat liiki tekstidega.

Kõnelemisoskuse kõrval on oluline pidevalt arendada kirjutamis- ning kuulamisoskust.

9. klassis oskab õpilane korrektselt vormistada isiklikku kirja, kirjeldust, e-kirja, referaati, kuulutust või teadaannet, selleks kirjutatakse igas trimestris üks isiklik kiri ja/või kirjeldus.

Õpetaja suunamisel ning kasutades rollimänge, dialooge või fotosid omandab õpilane oskusi, et rääkida oma kogemustest, et selgitada oma seisukohti, põhjendada oma valikuid ning rääkida unistustest ja soovidest, samuti oskab õpilane nõustuda ning keelduda.

Õpitavat keelt kõnelevate maade geograafilise asendi, sümbolite, linnade, looduse ja inimeste tutvustamine läbi lugemistekstide (sh legendid, rahva- ja muinasjutud), pildimaterjali, maakaartide, kuulamisülesannete ja videote vaatamise.

Situatiivse kõne kuulamise (bussis, tänaval, kaupluses jm), mõistmise ja repliikidele reageerimise (kõnesituatsiooni astumine) kaudu arendatakse suhtluspädevust.

Laste- ja noorsookirjanike (Bob Morrissey, Emily Peters, Jean Webster, Isaac Asimov jt) ning nende teoste tutvustamine, ettekannete ja lühikokkuvõtete koostamine autoritest ja/või nende raamatutest, et väärtustada õpitava keele maa kultuuritavasid.

Raadiosaadete (intervjuude, lühiuudiste jm) kuulamine ning eakohaste filmide ja/või telesaadete vaatamine, tutvustamine kaaslastele, õpetlike aspektide väljatoomine õpitavas keeles.

Õpilane kasutab teistes õppeainetes kohustusliku kirjandi/ettekande/projekti koostamisel võõrkeelseid teatmeallikaid, seesuguse tegevusega arendatakse õpilastes erinevaid pädevusi (nt. digipädevus).

Reflekteerides iseseisvalt ja õpetaja abiga enda ning teiste tegevust oskab 9. klassi õpilane anda adekvaatset hinnangut oma tegevusele tunnis ning väljaspool tundi, samuti suhtub ta avatult kaasõpilaste hinnangutesse.

Õpitulemused

9. klassi lõpetaja:

1. Mõistab teksti põhiideed ja detaile endale tuttavalt teemal. Sõnavara võimaldab iseseisvalt keeleoskust arendada. On võimeline lugema lühemaid adapteeritud ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste.

2. Oskab kirjeldada kogemusi ja põhjendada seisukohti ning tulevikuplaane. Õpilane oskab õpitavat keelt aktiivselt kasutada ka väljaspool tundi.

3. Kirjutab lihtsat teksti tuttavatel teemal: e- kirja, erinevat liiki loovtöid, teadaannet, kuulutust.
4. Saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, oskab kõrvutada eri keelte sarnasusi ja erinevusi.
5. Mõistab kultuuride erinevusi ning oskab nendega arvestada. Õpilane väärtustab mõtteviiside mitmekesisust, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele.
6. Tunneb huvi eakohase võõrkeelse kirjanduse, filmide, telesaadete ning meedia vastu.
7. Kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (nt tõlke/kakskeelset sõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks, ainevälistes tegevustes osalemiseks.
8. Oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas, vajadusel küsib õpetaja abi
9. Hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

3. Vene keel

3.1. Üldalused

3.1.1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
- 2) huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
- 3) omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
- 4) tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
- 5) huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
- 6) oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

3.1.2. Õppeaine kirjeldus

Vene keele kui teise omandatava võõrkeele õpe võimaldab õpilasel laiendada oma suhtlemisvõimalusi ja kultuurilist silmaringi, tagab juurdepääsu teadmiskallikale ning loob eeldused vahetuks suhtlemiseks, toetab edasisi õpinguid ja tegevust ühiskonnas.

Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, aga eriti seoste nägemine A võõrkeelega.

A-võõrkeelt õppides saadud õpikogemus ja omandatud õpioskused toetavad B- võõrkeele õppimist. Samuti arvestatakse teadmisi, mida õpilane saab õpitava keele maa ja kultuuri kohta teiste õppeainete kaudu.

Võõrkeele kui õppeaine ja suhtlusvahendi omandamine on tegevus, mis nõuab õppijalt pikaajalist pingutust ning aktiivset osalust.

Keeletunnis suheldakse peamiselt õpitavas võõrkeeles. Emakeelt võib kasutada vajaduse korral selgituste andmiseks.

Võõrkeeleõppes on kesksel kohal tegevused, mis nõuavad keele eesmärgistatud kasutamist ja lõimivad erinevaid keeleoskuse aspekte.

Õpetuses lähtutakse kommunikatiivse õpetuse põhimõtetest. Kommunikatiivne keeleoskus (suhtluspädevus) hõlmab kolme komponenti: keelelist, sotsiolingvistilist ja pragmaatilist. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis, järk-järgult jõutakse grammatikareeglite teadliku omandamise juurde.

Sotsiolingvistilise pädevuse kaudu areneb õppija keelekasutuse olukohasus (viisakusreeglid, keeleregister jm).

Pragmaatilise pädevuse kaudu areneb õppija võime mõista ja luua tekste.

Suhtluspädevust arendatakse keeleliste toimingute (kuulamise, lugemise, rääkimise, kirjutamise) kaudu.

Keeleõppe telje moodustavad teemavaldkonnad, mille kaudu ja piires kujuneb suhtluspädevus.

Mõlemas kooliastmetes ja kõigis klassides käsitletakse teemasid kõigist teemavaldkondadest, kuid rõhuasetused ja maht on erinevad. Teemade käsitlemisel lähtutakse õpilaste kogemustest, huvidest ja vajadustest.

Õppetegevusi kavandades lähtutakse didaktilistest põhiprintsiipidest (lähemalt kaugemale, tuntult tundmatule, lihtsalt keerulisele, konkreetsele abstraktsele) ning keelekasutuse vajadustest (alustades sagedamini kasutatavatest sõnadest ja vormidest).

Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Mõlemas kooliastmeis on oluline osa paaris- ja rühmatööl. Õpilasi suunatakse tegema eakohast iseseisvat tööd (lugema, infot hankima, projektides osalema jne).

Suhtluspädevuse ja kultuuriteadlikkuse arendamiseks ergutatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool keeletundi. Motivatsiooni suurendamiseks on soovitatav aidata leida kirjasõpru ning korraldada õppereise, õpilasvahetusi ja kohtumisi õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega.

Mõlemas kooliastmeis on oluline õppijat motiveerida ning kujundada temas positiivset hoiakut keeleõppesse. Eduelamuse saavutamiseks luuakse tundides positiivne õhkkond ja väärtustatakse õppija iga edusammu.

Õppimist toetab kujundav hindamine. Igal õppeperioodil peab õpilane saama tagasisidet kas sõnalise hinnangu või hinde vormis. Tunnustama peab ka tulemuse saavutamiseks tehtud jõupingutusi. Vigu käsitletakse õppeprotsessis normaalse õppimise osana, nende analüüsimine soodustab õpitava mõistmist ning võimaldab õpilasel oma keelekasutusest korrigeerida.

Õpetaja hinnangute kõrval kasutatakse õppes ka enesehindamist ja kaaslaste antud hinnanguid, võttes vajaduse korral abiks nt Euroopa keelemapi.

3.2. II kooliaste

3.2.1. Õpitulemused

II kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

6. klassi lõpetaja:

- 1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;
- 2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kool) kirjeldamiseks;
- 3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 4) on omandanud esmased teadmised õpitava keele kultuuriruumist;
- 5) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja -strateegiaid;
- 6) seab endale õpieesmärke ning hindab koostöös kaaslaste ja õpetajaga oma saavutusi;

7) töötab õpetaja juhendamisel iseseisvalt, paaris ja rühmas.

Taotletav keeleoskuse tase II kooliastme lõpuks A1.1-A1.2

3.2.2. Õppesisu ja õpitulemused klassiti

6.klass

Teema: Vene keele algkursus, mille käigus omandavad õpilased vene keele häälikute hääldamise, tähtede kirjutamise, algaja lugemisoskuse ja algaja sõnavara

Õpitulemused:

6.klassi lõpetaja kuulamisel:

- * eristab venekeelseid häälikuid
- * teeb vahet susisevatel
- * eristab joteeritud ja joteerimata häälikuid
- * kuuleb palatalistasiooni olemasolu (tugevdus- ja pehmendusmärk)

6.klassi lõpetaja kõnelemisel:

- * oskab kasutada tavapäraseid viisakusväljendeid
- * oskab moodustada lihtsamaid küsimusi ja vastuseid (Кто это? Это мама.)
- * teab tähtede ja susisevate hääldamise eripära
- * kasutab sõnarõhku õigesti

6.klassi lõpetaja lugemisel:

- * oskab kasutada sõnarõhku
- * teab rõhuta o lugemise reeglit
- * teab, kuidas lugeda helilist häälikut rõhulises silbis ja helitute sulghäälikute järel
- * loeb õigesti joteeritud ja joteerimata täishäälikuid
- * teab tugevdus- ja pehmendusmärgi omadusi
- * hääldab õigesti susisevaid

6.klassi lõpetaja kirjutamisel:

- * oskab kirjutada kõiki kirillitsa suur- ja väiketähti
- * oskab sõnas tähti siduda vastavalt reeglitele
- * oskab kirjutada oma nime vene keeles

Õppesisu ja põhimõisted:

KUULAMINE – tähtede, silpide, sõnade ja lihtlausete eristamine

KÕNELEMINE- hääldusreeglite järgimine, algaja sõnavara kasutamine

LUGEMINE- hääldusreeglite järgimine, õige sõnarõhu kasutamine, sorav sõnade ja lausete lugemine

KIRJUTAMINE- suur- ja väiketähtede õigekiri, tähtede korrektne sidumine kirjutamisel

Lõiming:

emakeel (nii tähtede häälduse kui kirjutamise võrdlemine emakeelega)

võõrkeel (kirillitsa seotus kreeka tähestikuga, mõnede venekeelsete sõnade pärinemine

teistest keeltest); **ajalugu** (vene riigi naabrus, vene võimu all olek); **geograafia** (ühine piir);

ühiskonnaõpetus (riigi sümbolid)

Teema: Kuulamis-, kirjutamis-, suhtlemis- ja kõnearendusteemad

Õppesisu ja põhimõisted:

Teemavaldkonnad

Mina ja teised. Enese ja kaaslaste tutvustus; enesetunne, välimuse kirjeldus, ühised tegevused.

Kodu ja lähiümbrus. Pereliikmed ja sugulased, pereliikmete tegevusalad; kodu asukoht.

Kodukoht Eesti. Riik, pealinn, rahvused; aastaajad ja ilm.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Lihtsamad tegevused kodus ja koolis ning nendega seonduvad esemed.

Vaba aeg. Lemmiktegevused ja eelistused.

Grammatika :

* Nimisõna sugu

* Nimisõna mitmus

* Omadussõna

* Tegusõna I ja II pöördkond

* Isikuline, näitav ja omastav asesõna

* Nimisõna käänamine

* Tegusõna minevik

* Järgarvsõna

Õppetegevus

Oluline on äratada huvi uue keele ja kultuuri vastu. Esiplaanil on kuulamis- ja rääkimisoskuse arendamine ning õigete häälduharjumuste kujundamine. Õpetaja julgustab õpilasi kasutama õpitud väljendeid ja lühilauseid kontekstis, rakendades aktiivõppemeetodeid ning mängulisust.

Lugemisoskust arendatakse lihtsate tekstidega ning kirjutamisoskust mudelkirjutamisega.

Õpilased kasutavad A-võõrkeele õppimisel omandatud õpioskusi ja -strateegiaid.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) kuuldu põhjal pildi joonistamine või täiendamine;
- 2) sobitusülesande lahendamine (nt pildi vastavus kirjeldusele);
- 3) dialoogide, laulude ja luuletuste esitamine;
- 4) rääkimine pildi alusel;
- 5) häälega lugemine;
- 6) lihtsa faktilise info leidmine tekstist;
- 7) mudeli järgi kirjutamine;
- 8) õpikusõnastiku kasutamine.

Lõiming: geograafia, eesti keel, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, elukutsevalik, terviseõpetus, matemaatika

3.3. III kooliaste

3.3.1. Õpitulemused

III kooliastme õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust.

Põhikooli lõpetaja B (vene) keeles:

- 1) saab õpitavat keelt emakeelena kõnelevate inimestega igapäevases suhtlemises enamasti hakkama, tuginedes õpitava keele maa kultuuritavadele;
- 2) mõistab endale tuttavatel teemal kõike olulist;
- 3) oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada ja selgitada oma seisukohti ning plaane;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
- 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Põhikooli lõpetaja teistes keeltes:

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) mõistab õpitud temaatika piirides olulist;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võõrkeelsetest infoallikatest;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
- 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Taotletav keeleoskustase põhikooli lõpuks A2.2

3.3.2. Õppesisu ja õpitulemused klassiti

7. klass

Teema: Kõnearendus-, lugemis-, kuulamis-, kirjutamisteemad

Õpitulemused:

7. klassi lõpetaja kuulamisel:

- saab aru õpitud sõnavara ulatuses tekstidest, lauludest, samuti passiivset sõnavara sisaldavatest tekstidest;
- mõistab konteksti abil neis esinevaid üksikuid tundmatuid sõnu;
- oskab eristada kuulatavast tekstist vajalikku informatsiooni;

7. klassi lõpetaja oskab kõnelemisel:

- vestelda ja vastata küsimustele õpitud temaatika piires;
- õpitud sõnavara piires rääkida igapäevastest tegevustest ja harrastustest;
- küsitleda oma kaaslast ja saadud infot edasi anda;
- kasutada õpitud fraase õige intonatsiooniga;
- kirjeldada pilte;
- häälendada kõiki võõrhäälikuid korrektselt.

7. klassi lõpetaja lugemisel:

- oskab leida tekstist olulist;
- saab aru kuni 2% tundmatuid sõnu sisaldavatest lühitekstidest, kasutades piltide, konteksti või sõnaraamatu abi;
- on tuttav erinevate lugemisstrateegiatega.

7. klassi lõpetaja oskab kirjutamisel:

- eeskuju järgi kirjutada küllakutset, õnnitlus- ja tänukaarti;
- kirjutada sõbrale kirja ja elektronkirja, kasutades õpitud keelendeid;
- lõpetada lauseid ja fraase;
- kirjutada lühijutukesi;
- kirjutada õpitud teksti põhjal etteütlust ja seda parandada

Keeleteadmised:

• **Nimisõna:** käänamine ainsuses: meessoost nimisõnad (дом, слон; папа; дядя; конь, день; мяч; музей); naissoost nimisõnad (мама, тетя, тетрадь; семья; экскурсия); kesksõost nimisõnad (окно; поле; белье; знание). Eessõna + nimisõna käändeline vorm;

• **Omadussõna:** kvantitatiivsed, objektiivsed ja omastavad omadussõnad; ühildumine nimisõnadega soos, arvus ja käändes;

• **Arvsõna ja mõõtühikud:** põhiarvud, järgarvud; arvsõnade käänamine (enamkasutatavad käänded); kellaeg, kuupäev, pikkus, kaal; maksumus; järgarvude ühildumine nimisõnadega soos, käändes ja arvus;

• **Asesõna:** isikulised asesõnad (käänamine ainsuses ja mitmuses); omastavad asesõnad (ühildumine nimisõnadega soos, arvus, käändes); näitavad asesõnad (käänamine ainsuses, ühildumine nimisõnadega soos, arvus, käändes); eitavad ja küsivad asesõnad (enamkasutatavad vormid);

• **Tegusõna:** tegusõnade pööramine ainsuses ja mitmuses: enamkasutatavad I ja II pöördkonna tegusõnad; enamkasutatavad liikumist näitavad tegusõna: идти/ходить, ехать/ездить

• **Ajavormid:** olevik, minevik, minevikus tegusõnade ühildumine nimisõnadega soos ja arvus. Aluse ja öeldise ühildumine

• **Eessõnad:** в, на, с, из, у, о, для, к, без, через

• **Sidesõna:** üldkasutatavad sidesõnad liht- ja liitlauses;

• **Lauseõpetus:** lihtlaused, liitlaused;

• **Hääldamine ja õigekiri:** vene keele häälikute ja häälikuühendite õige artikulatsioon ja märkimine kirjas (tähe ja hääliku ühteviimine): kergesti segiminevad tähed р, п, и, в, с, х; susisevad ja sisisevad ж, ш, ч, ц, щ, з; helilised/helitud, peenendatud/peenendamata kaashäälikud; helilised kaashäälikud sõna lõpus ja helitu ees; helitud kaashäälikud helilise ees; märkide ь ja ъ kasutamine (koht ja eesmärk); täishäälikud е, ё, ю, я; rõhulised ja rõhuta täishäälikud; ж-, ш-, ц-, ч-, щ-ga algavad silbid; rõhulised ja rõhuta silbid, sõna- ja lauserõhud; intonatsioon jaatavas (jutustavas), eitavas ja küsilause (küsisõnaga ja ilma); suur ja väike algustäht; käänd- ja pöörsõnade lõpud; eesliidete ja eessõnade õigekiri; enamkasutatavate arv- ja asesõnade õigekiri; kirjavahemärgid liht- ja liitlauses.

Õppesisu ja põhimõisted:

- **MINA JA TEISED** Võimed, tugevused, nõrkused: milles olen tugev (ka teised). Iseloomu kirjeldav sõnavara.

- **KODU JA LÄHIÜMBRUS** Kodu / elukoha kirjeldus (korter, maja, oma tuba). Sündmuste ja tähtpäevade tähistamine perekonnas ja kodukohas.
- **KODUKOHT EESTI** Eesti riigi nimi, asukoht, keel. Eesti lühikirjeldus (riigikord, naaberriigid). Sümbolika (lipp, lill, lind). Põhilised tähtpäevad (jõulud, jaanipäev) ja kultuuritavad (laulu- ja tantsupeod).
- **RIIGID JA NENDE KULTUUR** Õpitava keele riigi olulisemad sümbolid, põhilised tähtpäevad, kombed.
- **IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ.** Päevakavajärgsed tegevused kodus, koolis (päevaplaan, kellaajad, õppeained, õppevahendid). Peamised söögikorrad. Kooli ja klassi iseloomustav sõnavara, tunniplaan, koolivaheajad.
- **VABA AEG** Huvid. Erinevad vaba aja veetmise viisid. Erinevad spordialad

Lõiming: Keel ja kirjandus (lugemistekstid, sõnavara, grammatika võrdlemine emakeelega, kuulsad kirjanikud); ajalugu (keelt kõneleva riigi kokkupuude Eestiga ajalooliselt; riigi ajaloolised ja kultuuritegelased); ühiskonnaõpetus (keelt kõneleva riigi ja Eesti Vabariigi riigikord, sümbolid, pühad); geograafia (keelt kõneleva riigi asukoht, rahvaarv); bioloogia, loodusõpetus (tutvumine taimede ja loomade nimetustega); inimeseõpetus (iseloomuomadused, suhted); muusika ja kunstiõpetus (tuntud muusika- ja kunstitegelased ja nende teosed).

8.klass

Teema: Kuulamis-, kirjutamis-, suhtlemis- ja kõnearendusteemad

Õpitulemused:

B- keelena vene keelt õppiv õpilane oskab õppeaasta lõpuks:

- * mõista tuttavale keelematerjalil põhinevat keskustelu ja selle põhjal koostatud kirjalikku teksti
- * edasi anda tuttava keelematerjali põhjal koostatud kirjaliku teksti sisu
- * leida ja eristada olulist infot
- * kasutada keelt korrektselt häälduse ja intonatsiooniga
- * vestelda ja esitada küsimusi ainekavas esitatud temaatika piires
- * lugeda lihtsat teksti
- * loetud kavastada
- * lugeda vajadusel häälega
- * kasutada sõnaraamatuid, käsiraamatuid ja teatmeteoseid
- * kirjutada kirja ja lühikirjandit ainekava temaatika piires

Õppesisu ja põhimõisted:

MINA : iseloom , huvid , võimed , harjumused , tervis .

MINU SÕBER ARVUTI : vene portaalid , kodulehekülg , laste ja noorte portaalid , tutvused.

SÕBRAD : erinevad iseloomud , suhted , sõprus , ausus , usaldus .

KODUKOHT EESTI : kodukoha kultuur , tavad , kombed .

ÕPITAVAT KEELT KÕNELEVAD MAAD : sümboolika , kultuur , tavad , kombed .

MAAILM : Euroopa maad , riigid , pealinnad , rahvused , keeled .

ÕPPIMINE JA TÖÖ : kool , klass , edasiõppimine , kutsevalik , tulevane töö .

HARRASTUSED JA KULTUUR : kino , teater , ilukirjandus.

Grammatika :

Sõna koostis + tagaliide **ся**

* Nimisõna (mitmuse moodustamine , kasutamine koos asesõnaga)

* Eituse moodustamine

* Asesõna (isikulised , omastavad , näitavad)

* Tegusõna , tegusõna aspektid

* Verbireksioon

* Omadussõna (mitmuse moodustamine , kasutamine koos arvsõnaga . Keskvõrde ja ülivõrde moodustamine) .

* Määrsõna

* Arvsõna

* Kellaeg

* Käänamine (Nimisõna, omadussõna+nimisõna, järgarvude käänamine) .

Lõiming: psühholoogia, arvutiõpetus, geograafia, eesti keel, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, elukutsevalik, terviseõpetus, kehaline kasvatus

9.klass**Teema: Kuulamis-, kirjutamis-, suhtlemis- ja kõnearendusteemad****Õpitulemused:****Põhikooli lõpetaja vene keeles:**

- 1) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades õpitavat keelt emakeelena rääkiva kõnelejaga;
- 2) saab õpitud temaatika piires aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest;
- 3) mõistab õpitud temaatika piires olulist;
- 4) kirjutab lühikesi tekste õpitud temaatika piires;
- 5) hangib infot erinevatest võrkeelsetest infoallikatest;
- 6) on omandanud esmased teadmised õpitava keele maa kultuuriloost;
- 7) teadvustab eakohaselt õpitava maa ja oma maa kultuuri erinevusi ning oskab neid arvestada;
- 8) töötab iseseisvalt, paaris ja rühmas;

9) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning vajaduse korral kohandab oma õpistrateegiaid.

Õppesisu ja põhimõisted:

Mina ja teised. Huvid ja võimed, iseloom; tervis; suhted sõpradega ja lähikondsetega.

Kodu ja lähiümbrus. Kodu ja koduümbrus, kodukohta tuntumad vaatamisväärsused; igapäevased kodused tööd ja tegemised, perekondlikud sündmused ja tähtpäevad.

Kodukoht Eesti. Eesti asukoht ja sümboolika, riigikord, tähtpäevad ja kultuuritavad, vaatamisväärsused; elu linnas ja maal; ilmastikunähtused, loodus ja käitumine looduses, looduskaitse.

Riigid ja nende kultuur. Õpitavat keelt kõneleva riigi sümboolika, tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriikide ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö. Koolitee; koolielu; tee küsimine ja juhatamine; hügieeni- ja toitumisharjumused ning tervislik eluviis, suhtlemine teeninduses ja arsti juures; ametid ja kutsevalik.

Vaba aeg. Huvid, erinevad vaba aja veetmise viisid; meediavahendid; reklaam; kultuuriline mitmekesisus.

Grammatika :

* Käskiv kõneviis

* Eessõnad

* Modaalverbid

* Sidesõnad

* Asesõna ja määrsõna

* Liikumisverbid

* Eesliitelised liikumisverbid

* Tegusõna lõpetatud ja lõpetamata aspekt

* Tegusõna ajavormid

Õppetegevus:

Õpetuse eesmärk on julgustada õpilast võõrkeeles suhtlema. Kõiki osaoskusi arendatakse võrdse, suurendades suulise suhtluse kõrval järk-järgult kirjaliku suhtluse mahtu. Õpilast suunatakse õpitavat keelt aktiivselt kasutama nii tunnis kui ka väljaspool tundi. Õpilased õpivad lähenema keeleõppele analüüsivalt, õppides kõrvutama eri keelte sarnasusi ja erinevusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusvigu. Teemade käsitlemisel pööratakse tähelepanu kultuuride tundmaõppimisele ja kõrvutamisele oma kultuuriga, rõhutades kõigi kultuuride omanäolisust ja väärtuslikkust. Õpilased mõistavad erinevaid kultuuritavasid ning oskavad neid arvestada. Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama oma arvamust ning arvestama erinevate seisukohtadega.

Osaoskuste arendamiseks sobivad näiteks:

- 1) eri liiki eakohaste tekstide kuulamine ja lugemine;
- 2) adapteeritud eakohaste tekstide iseseisev lugemine;
- 3) meedia- ja autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine (nt uudised, lühifilmid);
- 4) loovtööde kirjutamine (nt sõnumid, postkaardid, isiklikud kirjad, kuulutused, lühiülevaated);

5) projektitööd;
6) lühietekanded (nt pildikirjeldus, hobide tutvustamine, projektitööde kokkuvõtted);
7) rolli- ja suhtlusmängud;
8) info otsimine erinevatest võõrkeelsetest teatmeallikatest (nt sõnaraamatud, internet).
Lõiming: psühholoogia, arvutiõpetus, geograafia, eesti keel, inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus, elukutsevalik, terviseõpetus, kehaline kasvatus

4. I read English (valikaine)

4.-5. klass

4.1 Õpitulemused

Õpilane:

- 1.Saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lausetest, lühikestest vestlustest ja tekstidest.
- 2.Saab aru teksti mõttest ja olulisusest.
- 3.Oskab kirjutada õpitud sõnavara piires lühikokkuvõtteid ja – kirjeldusi.
- 4.Oskab lühidalt kirjeldada lasteraamatute tegelasi ja sündmusi.
- 5.Tuleb toime väga lihtsates igapäevastes suhtlusolukordades, suudab alustada lühivestlust (reageerib küsimustele ja korraldustele).
- 6.On omandanud esmased teadmised maast, kus kõneldakse õpitavat keelt.
- 7.Rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi, oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas.
- 8.Oskab õpetaja abiga seada endale õpieesmärke ning hinnata oma saavutusi.

4.2 Õppetegevused

Valikaine tunnis julgustab õpetaja õpilast võõrkeeles suhtlema ning kirjutama lühikesi kirjeldusi ja kokkuvõtteid.

Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval muutuvad tähtsaks lugemisoskus. Jätkub põhisõnavara laiendamine õppesisu, õpetajate korralduste ja tööülesannete kaudu.

Õpilasi juhatakse iseseisvalt lugema ning õpetaja suunamisel arendatakse õpilase teksti mõistmise oskust läbi suulise kõne ja eakohaste tekstide („Two Kings“, „The Little Tree“, „Johnny`s Seven Days“, „The Doctor of the Little Forest“ jne).

Tekstidest arusaamise õpetamiseks ja kontrollimiseks kasutatakse lühi-, valik- ja õige/vale vastustega küsimusi. Suulist suhtlemisost arendatakse erineva sisuga paaris- ja rühmatöödega (mängud ja võistlused).

Vaba keelekasutust veel ei ole, omavaheline suhtlus töörühmas on valdavalt emakeelne, kuid õpilasi suunatakse üha rohkem kasutama võõrkeelt.

Kirjutamisost arendamisel pööratakse tähelepanu lausele, tekstid on lühikesed ja kirjeldavad. Jätkuvalt pööratakse tähelepanu kirjaliku teksti paigutusele ja vormistamisele.

Õpetaja suunab õpilasi kasutama eakohaseid sõnastikke nii sõna tähenduse kui ka õigekirja kontrollimiseks.

Õpetaja abiga õpitakse püstitama lähemaid ja kaugemaid realistlikke eesmärke (nt õpilase individuaalne eesmärk osastuste arendamisel või teemasisene või grupile seatud eesmärk).

Enesehindamisost arendamisel rakendatakse lühikokkuvõtteid tunni ja/või teema lõpus ning vestlusi, mis suunavad õpilasi oma ja teiste töid analüüsima.

Üldpädevuste kujundamine toimub õpetaja suunamisel läbi klassi tööreeglite, rühmatööde, ja erinevate tööülesannete, et õpilane õpiks mõistma oma vastutust talle antud ülesandes.

Lõiming

Võõrkeelel on kõige otsesem seos keele ja kirjandusega, kuna võõrkeeleõppes rakendatakse väga palju emakeeles omandatud ja kantakse seda üle teise kultuurikonteksti.

Võõrkeele õpetamine haakub eeskätt läbi alustekstide loodusõpetuse, muusika ja inimeseõpetusega.

Õppesisu ja läbivad teemad

Lastekirjandus: autorite tutvustus, tegelaste ja sündmuste kirjeldus, sõprussuhted, viisakas käitumine.

Mängud: sõnavara laiendamine ja dialoogide kasutamine läbi erinevate mängude ja võistluste: How Do You Do?, Spelling Bee, Word Bingo, The Great Verb Game, flags, antonyms and synonyms, A Weekend in London, diceplays, Language Honeycombs jne.

Lastelaulud ja rütmisalmid: sünnipäev, *Halloween*, isadepäev, jõulud, uusaastalaulud, vastlapäev, sõbrapäev, kevadpüha, emadepäev.

Ristsõnade koostamine ja lahendamine: Londoni vaatamisväärsused, Ühendkuningriik: pealinnad, sümbolid.